

2. KOLOKVIJ IZ KVANTNE MEHANIKE I

15. januar 2016

1. Delca s spinoma $S_1 = \frac{3}{2}$ in $S_2 = \frac{1}{2}$ sta sklopljena s Heisenbergovo sklopitvijo $H = -JS_1 \cdot S_2$. Z meritvijo, ki jo opravimo ob času $t = 0$, ugotovimo, da za valovno funkcijo $|\psi, 0\rangle$ velja $S_{1z} |\psi, 0\rangle = \frac{\hbar}{2} |\psi, 0\rangle$ in $S_{2y} |\psi, 0\rangle = \frac{\hbar}{2} |\psi, 0\rangle$.

- (a) Zapiši valovno funkcijo ob času $t = 0$ v produktni bazi.
  - (b) Razvij valovno funkcijo po bazi z dobro velikostjo skupnega spina in njegovo projekcijo na os z .
  - (c) Izračunaj časovni razvoj valovne funkcije.
  - (d) Kolikšna je verjetnost, da ob meritvi S_{1z} ob času $t > 0$ dobimo rezultat $-\frac{\hbar}{2}$?
2. Obravnavaj lastna stanja delca s Hamiltonjanom

$$H = \underbrace{\frac{\mathbf{L}^2}{2I}}_{H_0} + \lambda \underbrace{(L_x^2 - L_x L_y - L_y L_x + L_y^2)}_{\Delta H},$$

kjer je $\mathbf{L} = (L_x, L_y, L_z)$ operator vrtilne količine delca in $I > 0$.

- (a) Kakšne so lastne funkcije in lastne energije delca ter kolikšne so degeneracije energijskih nivojev Hamiltonjana H_0 ?
- (b) Zapiši operator ΔH z operatorjema L_+ in L_- .
- (c) Operator ΔH obravnavaj kot motnjo. Kolikšen je popravek k energiji osnovnega stanja v prvem redu teorije motnje? Kako se v prvem redu teorije motnje razcepi prvo vzbujeno stanje?
- (d) Kako se zaradi člena ΔH razcepi četrto vzbujeno stanje Hamiltonjana H_0 ?